

Сарсын А.С. Пушкин төрөөбүтээ 200 салын түолар

ПУШКИН КЭЛЛЭ!

Да здравствует солнце, да скроется тьма
А. Пушкин

Өлөрүү кыайан, тынынаах, этэнгэ,
Өргөй, тантал ырытын ыллын
Самаан сайннын кытта тэнгэ
Саха сиригэр Пушкин ыалдыттын.

«Дыникэй тунгустар» сайнныларыттан
Дынктигийн үерэн, сангата сух турар,
Ырааын көрбүт ыратад туулдугуттан
Ыраас миччэринин күлүм аллайар.

Бастын олбоотоо ыньях түүнгэтигээр
Өре күрээр чороонноох кымыннын,
Аатырбыт алгыннын ураангайдны этэр:
«Күн күндээрдин, хараага халбарыдны!»

Итии тыал куударатын хамсатар..
Ити кэннэ илинчи сааҳатан
Үргүн күммүт күлүмүрдээн тахсар
Талын Натали миччэрин санатан.

Банылай УЧУНУУСКАЙ

ҮӨРБҮППҮТ ДА ЭТЭ...

Суругу билэр, аавар буолуохтанылаа улуу Пушкин хоноонорун ааџан улаапыпшты. Кини айымнылар айгэ-санаада, эккэ-хаанынга ингэриллэн, силис тардан дыонгно-сэргээз кэрэжсэнэр. Ааџа олорон, маны саха киһитэ суруйбуутунуу иннибэкэ умсугуй бишириггин. Александр Сергеевич хонооноруу нуучча норуутун киэн туттуутаа буоларын ааџан, уонунан ааџыллар угус омуктар бүттүүн бардаа бааыйт, духовнай сыйнааспүт. Нуучча суруяаччыты Н.В. Гоголь: «А.С. Пушкин аны 200 салынан да биңиги национальной поэзии түнүн, киэн туттуутаа хаалыга», — дизэн эшпит. Ол кырдын күн бүтүн тапталлаа поэзийт төрөөбүтээ 200 салын туттуутаа бэлистири күммүттүүр бэрт үчүтгэдик, толоруук көстөр. Оттон «Евгений Онегин» дизэн хоноонан романы 1954 салылаахаа сахалын түлүннан туспа кинигүү болан тахсыбытаа тууңгар дыкти ураты событие этэ. Биңиги Нам орто оскуолатын бүтэрэр сааспүт этэ. Илиги таат, кылаасытын сиғтийилэхтик бүтэрбиппүт. Саамай улахан дыонуннаах айымнытын сахалын аахпыпшты, кини баай ис хонооно, урдук ёйсантаа күүрээнээз эдэр дыннуу абылаабытаа. Ыраах сүлгүн аттанаарыттарын кынат үүннэрэн кетүүпүт.

Пушкины быйдан кэмнээ төрөөн ааспүт суруяаччы курдук санаабаккын, биңигини кытта бииргэ олорор, үлэлиир, аяар курдук саныгын, ессе тугуу эрэ суруяар дидэх курдук күүтэйин. Ол курдук кини чаахчы народнай, истин, чугас биңиги Пушкиммыт.

Георгий КРИВОШАПКИН

КЫАЙЫЛААХТАР БЫНААРЫЛЫНЫЛAR

Н.М. Рыкунов аатынан кин библиотека уонна «Нам» телестудия биллэрбүт А.С. Пушкин 200 салын түлүннан хоноону ааџаччылар телеконкурстара «Магии Пушкинских строк» дизэн балдаанынаа быннытынан муус устар 7 күнүттэн сааџланан бу от тыйин 1 күнүттээр түмүктэннэ. Телеконкурска барытга 61 киһи кыттыныннан.

Пушкин айымныларыттан ордук хото «Евгений Онегин» быйна тардышылар, хонооноруттан «Улукоморья дуб зеленый», «Я помню чудное мгновенье», «Зимний вечер», «Зимнее утро», «Медный всадник» хоноонор хастында да ааџылнылар.

Конкурсса кыттыбыт ааџаччылартан истээчилэр, көрөөччүлэр болюмтоголуу ыллылар саамай кыра саастаах кыттааччылар Петухова Лера (1 №-дээх детсад), Чемеркина Алена (прогимназия), Семенова Наташа (Хамааттада), Усова Лена (прогимназия). Хамааттаттан Сивцев В.Н. «Хара саал» («Черная шаль») хоноону «Отуу уота» холбоук чилиэн В. Ушницик түлбааныннагар аахпыттаа сонунук көнүннэ. Ону таынан, Тохтобин Мерген (Аппааны) «Князю Вяземскому» хоноону бэйтийн түлбааныннагар аахпыттаа конкурсса дирин ис хоноону бизэрдээ. Улахан дыоннортон Бөтүнтэн М.Д. Уваровская, Хатырыктан А.А. Ершова хонооноруу аахпыттарын сэргээтилэр.

Осколалартан 2 №-дээх орто оскуола олус көхтөөхтүүк уонна урдук таыннаахтык кыттыныннан бэлистибүт. «Кэскиль» детсад иитиллэхчилэрээ, НПУ оскуолатын үүрэнээчилэрээ кыттынылаах хонооноруу ааџыларынаа инсценировкалара киһи болюмтотун тартылар.

Конкурс түмүгүнэн кыайылаабынан тафыстылар: Атласова Таня (2 кыл., 2 №-дээх орто оск.), Сивцев В.Н. (2 кыл., 2 №-дээх орто оск.), Лукина Настя (3-с кыл., Нам 1-кыл. сүн.оск.), Оконешникова Лена (10 кыл., Көбөкөн орто оск.), Степанов Женя (10 кыл., 2 №-дээх орто оск.), Захарова Лиза (11 кыл., Хатырык орто оск.), Дьяконова Варя (10 кыл., гимназия), Сивцев В.Н. (Хамааттада), колективтартан — 2 №-дээх орто оскуола.

А.С. Пушкин 200 салын көрсө ааџыллыбүт телеконкурс кыттынылаахтара А.С. Пушкин айымныларын үүрэнпүттээрин, үүчүгээ бэлэннээхтээрин бэлистибүт. Бары кыттыбыттары бас тыйин 7 к. 11 чаастан Н.М. Рыкунов аатынан кин библиотека түмүк тахсытыннагарыннырабыт.

З. ЛУКИНА,
ааџаччынын кытта үзлийн отдел сэвиэдиссэй



Exegi monumentum *

Я памятник себе воздвиг нерукотворный,
К нему не застает народная тропа,
Вознесся выше он главою непокорной
Александрийского столпа.

Нет, весь я не умру - душа в заветной лире
Мой прах переживет и тленья убежит -
И славен буду я, доколль в подлунном мире
Жив будет хоть один принт.

Слух обо мне пройдет по всей Руси великой,
И назовет меня всяк сущий в ней язык,
И гордый внук славян, и фини, и ныне дикой
Тунгус, и друг степей калмык.

И долго буду тем любезен я народу,
Что чувства добрые я лирой пробуждал,
Что в мой жестокий век восславил я Свободу
И милость к падшим призываля.

Веленю божию, о муз, будь послушина,
Обиды не страшась, не требуя венца;
Хвалу и клевету приемли равнодушно
И не споривай глупца.

* Я воздвиг памятник (лат.) — Начало оды Горация (кн. III, ода XXX)

ХАРА СААЛ

Иирбит киһилии көрбүн хара саалы,
Тымнын дуућабын сыймэхтийнгэ дылы.

Эдэр эрдэххэ итээйнмитэтик
Гречанкани тантатам имэнгээхтик.

Ол кэрчээн кыыс минигин таптыры этэ,
Онтон харана күн тийин кэлбита.

Биирдэх көрдөх ыалдыттары ынгырдым,
Койгө еврей тонгсүйда, ааммын астым:

Кини сибигинэйдэ: «Дыиэвэр көр-пар,
Гречанкаг таигнарда» - дизэтэ кулгаахпар.

Киниэхэ көмүү биэрээт, кыйдаатым,
Эрэллээх кулуппун ынгыран ыллым.

Улгум аттарбытын миинээт сүүртүүт,
Абараан, кынчайын, күнүүм күүнүүртү.

Мин гречанка дыэтийн боруогар тийидим.
Хараын харангарда, дынгийдим.

Ыраах баар хоско соботоун киирдим,
Армянин кыыспын убуруурун көрдүм.

Ситэ уурахаарын күүпээт кынчалым,
Хара санаалаах төбөтүн быспытым.

Төбөтө сух олгутү тэйсэ турдум,
Кыыспын өнүүнээхтийн көрөн тургуттум.

Өйдүүбүн ааттахарын... хаана сүүрдэ—
Гречанкам өллө, танталым өлбүтээ.

Төбөтүттэн хара саалын ылбыйтам,
Хааннаах кынчалымын оон ыраастаатым.

Кулутум кизээнги түг харангаа
Икки өлгүү бирахта Дунайга.

Ол күнтэн дыхатары ууруу иликппин,
Ол күнтэн көрдөх түүнэри билэннин.

Иирбит киһилии көрбүн хара саалы,
Тымнын дуућабын сыймэхтийнгэ дылы.

1820 с.

Иннокентий АРТАМОНОВ түлбаана

ПОЭТ БИҮИГИНИ КЫТТА

Улуу поэт 200 салын түлүннээхтийнгэ дылы
аналлаах «Пушкин — наше все» дизэн ааттаах араас интэрэзинэйн үлээр ИХомустаах орто оскуолатыг гарылаа.

Бары кылаастарга Пушкинга аналлаах араас уруоктарын чынчылдуулалттарын түүнчилүүлээр.

9-11 кылаас үүрэнээччилээр эдэр чуутал Афанасьевна

«Литературный гостиная»

ынтырда. Манна Пушкин доогтуорун ахтыларын овтор кэпсээтилэр. Поэт хоноонорунуу нууччалыны, француздын түлүннан аахтылар. Байшев Рома, Рязанская Миша, Петрова Надя, Жиркова Маша уода. Чүчүйдик кытынылар. 9-с кылаастан Софонова Ньюргуяана, Новгородова Оля француздын түлүннан хоноонорун ааџан инигитинээрдилэр.

«Пушкин сахалыны санаар» дизэн поэзия киэнэтийн 5-11 кылаастар үүрэнээччилээр аанаа саха түлүннин чуутала Томская Алена Алексеевна, оскуола библиотека Муксунова Акулина Степановна бэлэлмээбүйтэр.

Чүмэчи уотун сырдылар поэттар Дыон Дынгызы, Эллэй, Чылгыран, Күннүк Урасытырал уода. Тылбаастаатын элбэх хонооноро ааџылнылар, тылбаастааныннага холоннуулар, компээтилэр. Ордук бэрэж Колесов Юра, Городков Коля, Аргунова Яна, Охлопкова Даши, Азарова Саргы уода. Кытынылар.

История чуутала Новгородов Федор Иванович салалттынан «Пушкин уонна декабристар» темалаах кэтэхтэн историко-литературный ааџылларга овтор даацааттары сурудулар.

Нуучча түлүннин чуутала Федотова Федора Яковлевна 10-11 кылаастар үүрэнээччилээр эдэр чуутала Томская Алена Алексеевна, оскуола библиотека Муксунова Акулина Степановна бэлэлмээбүйтэр.

История чуутала Новгородова Федор Иванович салалттынан «Пушкин уонна декабристар» темалаах кэтэхтэн историко-литературный ааџылларга овтор даацааттары сурудулар.

Нуучча түлүннин чуутала Елизавета Петровна салайанын чуутала Охлопкова Елизавета Петровна салайанын чуутала.

Киниэхэ колесов Александр Михайлович комөлөстэ.

Улуустаатын чуутала Федотова Федора Яковлевна 10-11 кылаастар үүрэнээччилээр чуутала Елизавета Петровна салалттынан «Пушкин уонна декабристар» темалаах кэтэхтэн историко-литературный ааџылларга овтор даацааттары сурудулар.

Нуучча түлүннин чуутала Елизавета Петровна салалттынан «Пушкин уонна декабристар» темалаах кэтэхтэн историко-литературный ааџылларга овтор даацааттары сурудулар.

Алын чуутала үүрэнээччилээр улуу Пушкины чууталаананаа интэрэзинэйн бирааыныктыры чуутылалар. Хоноон бөгүүтүн үүрэнээччилээр, оствуоруялары ааџыллар.

Айымныларга анаан уруүйн конкурс чуутала Степанова Людмила Николаевна Тарийэн элбэх бэртэхэй үлэлэр овтор оногорчилар. Тимофеева Наташа (6 кыл.), Ядреева Шура (6 кыл.), Николаев Алик (7 кыл.), Колесов Сеня (7 кыл.), Данилова Маша (5 кыл.), Охлопкова Даши (5 кыл.), Солдатова Лена (6 кыл.) уода. Уруүйдара балыгынчилэнэ.

Бириис кинигэлэрин чуутала Степанова Людмила Николаевна Тарийэн элбэх бэртэхэй үлэлэр овтор оногорчилар. Бириис кинигэлэрин чуутала Степанова Людмила Николаевна Тарийэн элбэх бэртэхэй үлэлэр овтор оногорчилар.

Айымныларга анаан уруүйн конкурс чуутала Степанова Людмила Николаевна Тарийэн элбэх бэртэхэй үлэлэр овтор оногорчилар.

Айымныларга анаан уруүйн конкурс чуутала Степанова Людмила Николаевна Тарийэн элбэх бэртэхэй үлэлэр овтор оногорчилар.

Айымныларга анаан у

Программа ТВ с 7 по 14 июня

Понедельник, 7 июня

1-я программа. Канал ОРТ.

До 15.00-профилактика.

15.00 Новости.

15.15 "Гарри - снежный человек".

Комедийный сериал.

15.40 Мультсериал: "Эх, дороги", "Ну, погоди!" - 3.

15.50 Звездный час.

16.30 "...До шестнадцати и старше".

17.00 "Во имя любви". Сериал.

18.00 Новости (с сурдопереводом).

18.15 "Угадай мелодию".

18.45 Здесь и сейчас.

19.05 Понедельник с Познером.

Программа "Человек в маске".

19.45 "Русский транзит". 5-я серия.

20.45 "Спокойной ночи, малыши!"

21.00 Время.

21.35 Погода.

21.40 Приключенческий сериал

"Горец - IV". "Вне времени".

22.35 "Взгляд".

23.20 "Линия кино". Хичкок и другие

в комедии "Страх высоты".

01.00 Новости.

01.15 Ролан Гаррос. Открытый

чемпионат Франции по теннису.

Финал. Передача из Франции.

02.20 Программа передач. До 02.25

2-я программа. Канал "Россия".

07.00 - 9.45 "ДОБРОЕ УТРО,

РОССИЯ!"

07.20 "У всех на устах".

07.40 "Советы доктора Богданова".

07.45 Телегра "Программа

передач".

09.15 "Дежурная часть".

09.45 "Товары-почтой".

10.10 "Миледи". Телесериал

(Аргентина)

11.00 ПУШКИНСКИЙ ДЕНЬ РОССИИ.

ВЕСТИ. СПЕЦЫВПУСК.

11.35 "Маленький бродяга".

Телесериал для детей (Канада).

12.30 МОЯ СЕМЬЯ.

13.30 "Клубок". "Соло для луны и

волка". Мультифильмы.

13.45 "Музыка, музыка..."

14.00 ВЕСТИ.

14.30 "Антонелла". Телесериал

(Аргентина).

15.25 "Богатые и знаменитые".

Телесериал (Аргентина).

16.15 РУССКОЕ ЛОТО.

17.00 ВЕСТИ.

17.30 "БАШНЯ". Молодежная

информационно-развлекательная

программа.

18.05 "Гомеопатия и здоровье".

ЯКУТСК

18.15 Программа передач.

18.25 Республиканский телеконкурс

"Полярная звезда-99".

19.10 За здоровый образ жизни...

19.30 "Саха сирэ-Якутия".

Информ.программа.

19.50 Реклама.

Канал "Россия"

20.00 ВЕСТИ.

20.30 ПОДРОБНОСТИ.

20.45 "Любовь с первого взгляда".

21.20 ПУШКИНСКИЙ ДЕНЬ РОССИИ.

"Золотые голоса России - Пушкин".

Гала-концерт мастеров искусств.

Передача с Красной площади.

23.00 АКУНА МАТАТА.

00.00 Дневник "Кадр "Кинотавра".

00.20 "Дежурная часть".

00.35 ВЕСТИ. До 01.05

3-я программа. Канал "Россия".

18.15 Андрей Харитонов, Сергей

Бондарчук и Анастасия Вертина в

фильме "Овод".

19.30 "Да, господин министр".

Телесериал (Великобритания).

Вторник, 8 июня

1-я программа. Канал ОРТ.

06.00 Телеканал "Доброе утро".

09.00 Новости.

09.15 "Во имя любви". Сериал.

11.00 Мультсериал: "Котенок по имени

Гав" - 1.

11.15 "Смехопанорама" Евгения

Петросяна.

11.50 Домашняя библиотека.

12.00 Новости.

12.15 Программа "Вместе".

12.55 Один за всех в

приключенческом сериале

"Гардемарини, вперед!". 1-я серия.

14.20 Мультсерия "80 дней вокруг

света".

14.45 Однако.

14.55 Программа передач.

15.00 Новости.

15.15 "Гарри - снежный человек".

Комедийный сериал.

15.45 Счастливый случай.

16.30 "...До шестнадцати и старше".

17.00 "Во имя любви". Сериал.

18.00 Новости (с сурдопереводом).

18.15 "Угадай мелодию".

18.45 Здесь и сейчас.

19.05 Тема.

19.45 "Русский транзит". 6-я серия.

(Заключительная).

20.45 "Спокойной ночи, малыши!"

21.00 Время.

21.35 Погода.

21.40 Чак Норрис в боевике "Крутые

парни ходят в черном".

23.20 Однако.

23.35 Михаил Жванецкий, Олег

Меньшиков, Борис Гребенщиков в

программе "Звезды "Триумфа".

00.20 Программа передач. До 00.25

2-я программа. Канал "Россия".

07.00 - 9.45 "ДОБРОЕ УТРО,

РОССИЯ!"

07.20 "У всех на устах".

07.35 "Дорога без опасности".

07.45 Телегра "Программа

передач".

09.15 "Дежурная часть".

09.45 "Товары-почтой".

10.10 "Миледи". Телесериал

(Аргентина).

11.00 ВЕСТИ.

11.35 "Маленький бродяга".

Телесериал для детей (Канада).

12.30 МОЯ СЕМЬЯ.

13.30 "Улыбка Леонардо да Винчи".

"Светлячок". Мультифильмы.

13.45 "Музыка, музыка..."

14.00 ВЕСТИ.

14.30 "Антонелла". Телесериал

(Аргентина).

15.25 "Богатые и знаменитые".

Телесериал (Аргентина).

16.15 "Музыка, музыка..."

16.30 "Первые поцелуи". Телесериал

(Франция).

17.00 ВЕСТИ.

17.30 "БАШНЯ". Молодежная

информационно-развлекательная

программа.

ЯКУТСК

17.55 Программа передач.

18.00 "TYOLBЭ". Томпо улууна.

18.35 "Ты сирэ".

19.00 "ТВ-Спорт". Тустиуга Россия

ус тогуллээх чөмпийн Петэр Алексеев

60 саалыгар. Ахтын киэнээт.

19.30 "Саха сирэ-Якутия".

Информ.программа.

19.50 Реклама.

Канал "Россия"

20.00 ВЕСТИ.

20.30 ПОДРОБНОСТИ.

20.45 "Аншлаг" ПРЕДСТАВЛЯЕТ.

21.20 ВРЕМЯ КИНО.

21.30 ВОЛШЕБНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

"Созвездие". Мультифильмы.

21.45 "Музыка, музыка..."

21.55 "Первые поцелуи". Телесериал

(Франция).

21.55 "До шестнадцати и старше".

22.00 "Во имя любви". Сериал.

22.50 "Урмас Отт с председателем

московской Городской думы

Платоновым В.М."

23.50 Дневник "Кадр "Кинотавра".

00.05 "Дежурная часть".

00.20 ВЕСТИ. До 00.50

3-я программа. Канал "Россия".

17.55 "Человек в рамке".

Мультифильм.

1

